

Punkt 7.

Drøftelse af Budget 2018: Temadrøftelse af Digital læring

2016-055595

Skoleforvaltningen indstiller, at Skoleudvalget orienteres og drøfter temaet, og tilkender giver i hvilket omfang konklusionerne skal indgå i det videre arbejde med budget 2018.

Beslutning:

Udsat.

Sagen udsat til den 6. juni 2017.

Sagsbeskrivelse

Indledning

Sagen behandles, da den indgår som en del af "Budgetrapport 2018" som en af de temadrøftelser, skoleudvalget har besluttet på sit møde den 7. marts 2017. I forhold til de udvalgte temadrøftelser kan udvalget tage stilling til, om temaet skal indgå i de økonomiske prioriteringer i budget 2018-2021, om der ønskes yderligere behandling, eller der vil være tale om, at temaet indgår i de vurderinger og arbejdsplaner, der vil være en del af det fremtidige arbejdsgrundlag for Skoleforvaltningen. "Budgetrapport 2018" kommer til behandling i Skoleudvalget i juni og august måned, hvor Skoleudvalgets beslutning i forhold til temaet vil indgå.

Baggrund/beskrivelse

Danmark er ét af de mest it-parate lande hvad angår adgangen til it, brugen af it og it-kompetencer (ITU, 2014). Udbredelsen af it er også stor i Aalborg Kommunes skoler, hvor overgangen fra en analog til en digital platform samt udviklingen af digitale læremidler siden 2015 er sket med afsæt i It- og digitaliseringsstrategien, der gælder for perioden 2015-17.

Et af de væsentligste it-indsatser har været at forsyne elever fra 2. – 7. klasse med en personlig enhed, som skal følge dem resten af skoletiden, med efterfølgende mulighed for at købe enheden. Andre væsentlige indsatser har været at indføre læringsplatformen MinUddannelse, og at alle skoler nu har adgang til Gyldendals fagportaler. I sommeren 2016 blev de trådløse netværk opdateret, så opsummeret kan vi konkludere, at skolerne i Aalborg Kommune både har god adgang til hardware, trådløst netværk, digitale læremidler samt en platform til planlægning af forløb, dynamisk elevplan og videndeling.

Henvisning til planer og politikker

Skoleudvalget godkendte i maj 2015 Skoleforvaltningens It- og digitaliseringsstrategi, som gælder i perioden 2015-17. Strategien, der tager afsæt i Aalborg Kommunes overordnede digitaliseringsstrategi, udpeger en række pejlemærker og opsætter en række mål for arbejdet med it og digitalisering. I bilag 1 gennemgås en kortfattet status på målene i it- og digitaliseringsstrategien.

Den fælleskommunale digitaliseringsstrategi for 2016 – 2020: "Lokal og digital – et sammenhængende Danmark" blev lanceret af kommunerne og KL i 2016. Et af indsatsområderne er at sørge for, at elever, lærere, pædagoger og forældre oplever, at der er nem og sammenhængende kommunikation og adgang til digital understøttet læring ved at gennemføre 'Brugerportalsinitiativet' for folkeskolen.

Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2016-2020 "Et stærkere og mere trygt digitalt samfund" udstikker kursen for den fællesoffentlige digitalisering. Flere af indsatsområderne er relevante for skoleområdet – fx inden for digital læring og undervisning, digital dannelse, offentligt ansattes kompetencer, informationssikkerhed og fælles standarder for sikker udveksling af information.

Vurdering

Vi er godt på vej i den rigtige retning med de indsatser, der er gennemført de seneste år, men der ligger samtidig mange vigtige opgaver foran os. De menneskelige og økonomiske ressourcer i Skoleforvaltningen har hidtil især har været brugt på indkøb og implementering af hardware og software. I de kommende år får vi behov for i højere grad at rette fokus mod elevernes digitale kompetencer og dannelse. Og vi får også behov for at arbejde med bedre og mere sikker informationsudveksling mellem elever, forældre og medarbejdere.

Elevernes it-kompetencer og digitale dannelse

Over 95% af eleverne har mere end tre computere/tablets i hjemmet. Langt de fleste børn og unge har således god adgang til digitale enheder. Derimod er der stor variation i elevernes it-kompetencer som bl.a. er socioøkonomisk betinget. Vi har en gruppe af elever, der enten ikke interesserer sig for it og/eller som ikke er særlig gode til it. ICLS-undersøgelsen i 2013 viser, at de danske elever ligger i toppen, når det gælder erfaring med at bruge computere i skolen, herunder at anvende internettet til informationssøgning og til simple sociale kommunikationsformer. Men når det gælder den avancerede brug af it fx. skrive og kommentere blogindlæg, lave hjemmesider, gennemføre avanceret informationssøgning og kildekritik samt ophavsret mm. er der kun 2% af eleverne, som befinder sig på dette niveau.

“21st century skills” – på dansk “det 21. århundredes kompetencer” – og lignende begreber, har præget skoleudvikling og IT-didaktik bredt i USA og mange europæiske lande. Vi har også herhjemme taget begrebet til os, som man f.eks. kunne læse i KL rapporten “Digitale læremidler i folkeskolen”, 2012, hvor rapporten skal inspirere til at understøtte “...udvikling af kompetencer, som er nødvendige i det 21. århundrede”. Hovedspørgsmålene er:

- Hvilke kompetencer er – og bliver i stigende grad – efterspurgt og afgørende nødvendige at beherske i et globaliseret, gennemdigitaliseret samfund under hastig forandring?
- Hvordan kan vi planlægge undervisningen, så eleverne får mulighed for at udvikle disse kompetencer?
- Hvordan kan vi bruge læringsteknologi til at understøtte og kvalificere denne kompetenceudvikling?

Børn og unge skal kunne bruge digitale teknologier, redskaber og platforme. Og de skal have viden og kompetencer til at træffe kvalificerede valg og færdes sikkert på nettet. *Digitale kompetencer* omfatter blandt andet evnen til at kunne bruge digitale løsninger, værktøjer og online platforme til at opsøge, indsamle og analysere information og viden. *Digital dannelse* handler om, at børn og unge bliver i stand til at begå sig læringsmæssigt, socialt og etisk i den digitale virkelighed. De skal være bevidste om internettets muligheder og begrænsninger samt kende konsekvenserne af de digitale fodspor, de efterlader på nettet. De skal generelt være i stand til at udvise sikker og ansvarlig digital adfærd. Dette emne arbejder skolerne med i SSP-materialet ‘Dit liv på nettet’.

Medarbejdernes digitale kompetencer

De danske lærere er blandt dem, der i størst omfang bruger it i den daglige undervisning (ICLS, 2013). I Aalborg Kommune har 1:1 indsatsen været fulgt op af indsatser som fx it-fyrtårne, som skolerne har kunnet booke til workshops og vejledning på. I forbindelse med indkøbet af iPads fik skolerne også mulighed for opkvalificering i den pædagogiske anvendelse af fx apps. Der er fortsat behov for at udvikle medarbejdernes evne til at anvende læringsplatformen med indsatser lokalt på skolerne og fra centralt hold for at læringsplatformens fulde potentiale kan udnyttes.

Hvis ambitionerne for udvikling af elevernes digitale kompetencer og dannelse skal forfølges, er det vigtigt, at der fortsat investeres i at ruste medarbejderne til fremtidens digitale krav. Med det afsæt, er der i de kommende år behov for at gøre en særlig indsats for at videreudvikle de digitale undervisningskompetencer blandt lærere og pædagoger.

Elevernes adgang til digitale enheder

Med 1:1 projektet er elevernes adgang til digitale enheder blevet løftet væsentligt på skolerne de seneste år siden 2013. På 3.-9. klassetrin har næsten alle elever en enhed. 2. klassetrin kommer med inden for det næste år. I børnehaveklasse og 1. klasse er der en enhed pr. 4-5 børn.

Skoleforvaltningen har haft særskilt fokus på, at også skoler med socioøkonomisk udfordrede elever er kommet med på vognen. Tallene viser at det er lykkedes.

Det er derfor anbefalingen, at Skoleudvalget fastholder den nuværende udrulningsplan for midler til 1:1 projektet. Set i lyset af Skoleudvalgets beslutning om at tage 0. og 1. klassetrin ud af ordningen, bør det dog overvejes, at give skolerne mere fleksible muligheder for at prioritere de tildelte ressourcer ud fra situationen og de konkrete behov på den enkelte skole.

Bedre og mere sikker udveksling af information

Den fælleskommunale indsats ‘Brugerportalsinitiativet’ understøtter, at elever, lærere og forældre oplever en sammenhængende digital folkeskole. Efter implementering af læringsplatformen MinUddannelse bliver næste skridt at komme i gang med den fælleskommunale samarbejdsplatform – Aula – som erstatter det nuværende SkoleIntra.

Fra august 2019 forventes elever, forældre og pædagogisk personale på alle landets skoler at kunne tage Aula i brug. Aula kommer til at fungere som et kommunikationsværktøj. Her kan elever/børn, lærere, pædagoger, forældre samt en række kommunale medarbejdere på skole- og dagtilbudsområdet (ledere, vejledere, skoleforvaltning m.fl.) få og dele information omkring barnets hverdag.

Det skal være trygt og sikkert for elever og forældre at udveksle oplysninger med skolen og forvaltningen. De skal kunne stole på, at data anvendes til relevante formål og ikke mistes eller falder i de forkerte hænder.

Håndtering og brug af følsomme og fortrolige oplysninger skal foregå betryggende og følge de fællesoffentlige standarder herfor (ISO27001). Medarbejderne skal have klare retningslinjer for, hvordan man indsamler, opbevarer og bruger data, ikke mindst følsomme persondata og fortrolige data.

Skoleforvaltningen samarbejder med F&B om at gennemføre en kampagne omkring it-sikkerhed for ledere og medarbejdere i begge forvaltninger.

Økonomi og nøgletal

I budget 2017 omfatter skolernes midler til it følgende:

It indkøb	2,2 mio.
It i undervisningen (1:1 ordningen, inkl. 2. klasse)	13,2 mio.

Skolerne kan desuden få tilskud til digitale læremidler fra en pulje i Undervisningsministeriet. Puljen er en del af indsatsen for øget anvendelse af it i folkeskolen i perioden 2012-2017. Tilskuddet er betinget af, at skolerne medfinansierer med halvdelen. Udgifter til aftalen med Gyldendal er en del af disse udgifter. I 2016 var det samlede tilskud til skolerne 2,2 mio. kr. For en del skoler er der aftalt en overgangsordning for udgifter til digitale læremidler med andre leverandører, hvor forvaltningen i en periode giver tilskud.

Udgifter til netværk og MinUddannelse afholdes centralt i forvaltningen.

Handlemuligheder

Udvikling af kerneydelsen inden for digital læring og undervisning

Der tilrettelægges en indsats, der har til formål at opbygge kapacitet på udvalgte skoler inden for forskellige temaer over en 3-årig periode. Disse skoler bliver kompetenceskoler, hvor lærerne får timer til fordybelse, afprøvning og produktion af ny viden, således at de udvikler deres digitale kompetencer. Kompetenceskolerne videndeler løbende og afsluttende, således at alle skoler i Aalborg Kommune kan tage afsæt i deres erfaringer og nye viden. Ledelsen har en central rolle ift. ledelse af digital læring for at sikre en organisatorisk forankring.

Kompetenceskolernes temaer:

1. Digital portfolio i læringsplatformen MinUddannelse
2. Arbejde eksperimenterende og problemløsende
3. Bryde den sociale arv
4. Kreative og æstetiske læreprocesser
5. To-sprogsområdet

Forslag til budget 2018: 1 mio. kr. (kan prioriteres alt efter størrelsen på indsatsen).

Øget fleksibilitet i 1:1 ordningen

Mulighederne for fleksibel anvendelse af de eksisterende enheder samt mere fleksibel brug af eksisterende midler til supplerende indkøb og vedligehold af enheder fra 1:1 ordningen undersøges. Målopfyldelsen på området fastholdes som grundlag for anbefalingerne.

Forslag til budget 2018: 0 kr. (udgiftsneutral)

Bilag

Bilag 1: Status for målene i It- og digitaliseringsstrategien.

Bilag:

Bilag 1 - Status for målene i It- og digitaliseringsstrategien.docx